

BELG WORDEN

De geschiedenis van de Belgische
nationaliteitsverwerving sinds 1830

Frank Caestecker - Bernadette Renault
Nicolas Perrin - Thierry Eggerickx

 Wolters Kluwer

MYRI

INHOUDSTAFEL

DEEL 1: De Belgische nationaliteitswetgeving 1830-1984	1
<i>Frank Caestecker</i>	
Inleiding	3
Hoofdstuk 1: De Belgische nationaliteitswetgeving in de negentiende eeuw, 1830-1914	5
1. De Franse Revolutie als wegbereider, 1789-1803	6
2. Het gieten van de fundamenteën van de Belgische nationaliteitswetgeving, 1830-1835	10
2.1. De grondwet en naturalisatie: een politieke gevoeligheid	10
2.2. Het Burgerlijk Wetboek en een liberale natie	15
3. Immigranten insluiten en vreemdelingen op een zijspoor, 1880-1914 ..	21
3.1. Politieke rechten voor genaturaliseerde immigranten als eerste stap naar politieke democratisering	21
3.2. De nationaliteit breekt door in het alledaagse leven	25
3.3. De Big Bang van de Wet van 1909: een eenduidige en breed toegankelijke nationaliteitsbepaling	30
3.4. De Belgische nationaliteitswet en Congo	34
Conclusie	36
Hoofdstuk 2: De Belgische nationaliteitswetgeving in de twintigste eeuw, 1918-1984	39
1. De nationaliteitswet van 1922 als nasleep van de eerste wereldoorlog	41
1.1. Het ontnemen van de nationaliteit van 'allochtone' Belgen wegens verraad	42
1.2. De individuele nationaliteit ook voor vrouwen	44
1.3. De voorwaardelijke optie voor de Belgische nationaliteit	47
1.4. Een halfslachtige hervorming van de naturalisatie	50
1.5. Een eenduidig verlies en herverkrijgen van de Belgische nationaliteit	50
2. Het gedemocratiseerde België in de jaren twintig	52
2.1. De naturalisatie gaat voorbij aan de democratisering	53
2.2. Een versterking van de positie van de vrouw	54
2.3. De rechterlijke macht onderzoekt de geschiktheid van de nakomelingen van de immigranten	54

3.	Wetswijziging als uiting van een protectionistische natie (1932-1964)	57
3.1.	De naturalisatie ontmoedigen	59
3.2.	Het herstel van de nationaliteit opnieuw mogelijk voor	62
3.3.	De geschiktheid voor optie strikter evalueren	62
3.4.	De onwaardige Belgen	64
3.5.	Belgische onderdanen in Congo: stilte voor de storm	67
4.	Nationaliteitsvererving terug gewenst (1964-1984)	69
	Conclusie.	72
	Demografische analyse: De veranderingen van nationaliteit, 1830-1984: een statistisch overzicht	75
	<i>Nicolas Perrin en Frank Caestecker</i>	
1.	Inleiding	75
2.	De statistische bronnen	76
3.	De vererving van de nationaliteit: een pijnlijke evolutie	79
3.1.	Algemeen overzicht	79
3.2.	Overzicht per procedure	81
3.3.	Detail van de herkomst van de genaturaliseerden	86
3.3.1.	Algemeen overzicht	86
3.3.2.	Van de onafhankelijkheid van België tot de Eerste Wereldoorlog: nieuwe Belgen vooral afkomstig uit de buurlanden	87
3.3.3.	Het interbellum: twee decennia gekenmerkt door de naturalisatie van de Russen en de Polen	94
3.3.4.	Van de Tweede Wereldoorlog tot de hervorming van het Wetboek van de nationaliteit: de onzichtbare Poolse aanwezigheid en de opkomst van de Italiaanse en Marokkaanse genaturaliseerden	99
	Conclusie	104
	DEEL 2: De Belgische nationaliteitswetgeving 1984-2013	107
	<i>Bernadette Renauld</i>	
	Hoofdstuk 1: Het Wetboek van de Belgische nationaliteit van 1984 tot 1999	109
1.	De goedkeuring van het Wetboek: de wet van 28 juni 1984	110
1.1.	De context en de parlementaire debatten	110

113	1.2. Het Wetboek van de Belgische nationaliteit bij zijn aanneming ..	57
113	1.2.1. Basisprincipes ..	59
116	1.2.2. Regels in verband met de toekenning van de nationaliteit ..	62
118	1.2.3. De regels in verband met de verkrijging van de nationaliteit ..	62
121	1.2.4. Verlies, vervallenverklaring en her verkrijging ..	64
123	1.3. De krachtlijnen van het Belgisch nationaliteitsrecht in 1985 ..	67
123	1.3.1. Samenhang en evenwicht ..	69
123	1.3.2. Subjectieve voorwaarden voor de verkrijging: afwezigheid van gewichtige feiten eigen aan de persoon en integratiewil ..	72
125	1.3.3. Verbanden met de wetgeving over de toegang tot het grondgebied en het verblijfsrecht ..	75
127	2. Het Wetboek van de nationaliteit van 1985 tot 1999 ..	75
128	2.1. De evolutie in de wetgeving de eerste vijftien jaar ..	75
128	2.1.1. Wijzigingen in verband met de toekenning van de nationaliteit aan minderjarigen ..	76
130	2.1.2. Wijzigingen in verband met de naturalisatie ..	79
130	2.1.3. Wijzigingen in verband met de andere manieren van nationaliteitsverwerving ..	79
132	2.2. Krachtlijnen van het Belgische nationaliteitsrecht in 1999 ..	81
134	2.2.1. Samenhang en evenwicht ..	86
135	2.2.2. Subjectieve voorwaarden voor de verkrijging: afwezigheid van gewichtige feiten eigen aan de persoon en integratiewil ..	86
137	2.2.3. Verbanden met de wetgeving over de toegang tot het grondgebied en het verblijfsrecht ..	87
140	Hoofdstuk 2: Het Wetboek van de Belgische nationaliteit vanaf 2000 ..	94
143	1. De wet van 1 maart 2000 ..	94
144	1.1. De context en de parlementaire debatten ..	99
144	1.1.1. De problematiek van het verlenen van stemrecht aan niet-Belgen ..	104
146	1.1.2. De constructie van het Europees burgerschap ..	107
148	1.1.3. De herziening van artikel 8 van de Grondwet ..	107
149	1.2. Inhoud van de wet van 1 maart 2000 ..	109
149	1.2.1. Stopzetting van de toetsing van de integratiewil ..	109
150	1.2.2. Uitbreiding van de categorieën vreemdelingen die Belg kunnen worden door nationaliteitsverklaring (art. 12bis) ..	110
152	1.2.3. Uitbreiding van de toegang tot de naturalisatie ..	110
152	1.2.4. De procedures ..	110
153	1.2.5. Kosteloosheid ..	110

1.3. Synthese: toekenning, verkrijging en verlies van de Belgische nationaliteit in 2000	154
2. Wetwijzigingen in het eerste decennium van de 21e eeuw	156
2.1. Herzieningen van het Wetboek tussen 2000 en 2011	156
2.1.1. Artikel 299 van de programmwet van 27 december 2004 ..	156
2.1.2. Artikelen 379 tot 389 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen	158
2.2. De krachtlijnen van het Belgisch nationaliteitsrecht in 2011	164
2.2.1. Samenhang en evenwicht	164
2.2.2. Subjectieve voorwaarden voor de verkrijging: afwezigheid van gewichtige feiten eigen aan de persoon en integratiewil ..	166
2.2.3. Verbanden met de wetgeving over de toegang tot het grondgebied en het verblijfsrecht	168
2.2.4. Interesse voor de vervallenverklaring	169
3. De wet van 4 december 2012	171
3.1. De politieke context en de intenties van de wetgever	171
3.2. Het nieuwe Wetboek van de nationaliteit, van toepassing vanaf 1 januari 2013	175
3.2.1. Toekenning (minderjarigen)	175
3.2.2. Verkrjgning (meerderjarigen)	176
3.2.3. Verlies en vervallenverklaring	183
3.3. De krachtlijnen van het Belgisch nationaliteitsrecht in 2013 ..	184
3.3.1. Samenhang en evenwicht, breuk en continuïteit	184
3.3.2. Subjectieve voorwaarden voor de verkrijging: afwezigheid van gewichtige feiten eigen aan de persoon, sociale integratie, economische participatie en uitzonderlijke verdiensten	186
3.3.3. Verbanden met de wetgeving over de toegang tot het grondgebied en het verblijfsrecht	189
3.3.4. Bevestigde aandacht voor de vervallenverklaring	191
Demografische analyse: Het verwerven van de Belgische nationaliteit: een demografische benadering	195
<i>Thierry Eggerickx, met Elisabeth Martin en Quentin Schoonvaere</i>	195
Inleiding	195
1. Evolutie van de nationaliteitswijzigingen van 1984 tot 2014	197
1.1. Impact van de verschillende hervormingen van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit	197
1. Inleiding	197
2. De posit	197
3. De gelij	197
4. De best	197

Inhoudstafel

1. Inleidende opmerkingen	195
2. De positie van de gehuwde vrouw	197
3. De gelijke behandeling van mannen en vrouwen	197
4. De bestrijding van staattoosheid	260
<i>Gerard-René de Groot</i>	
Nawoord De ontwikkeling van internationale nationaliteitsrechtelijke	195
Bibliografie	249
Conclusie	246
3.7.2. Ander gedrag bij migranten, genaturaliseerden of	241
van de vruchtbaarheid	239
3.7.1. Volgens de nationaliteit van herkomst, een algemene daling	237
Belgische nationaliteit hebben verkregen	233
De vruchtbaarheid van personen van vreemde origine die de	230
evoluitie van de verwerving van de Belgische nationaliteit	225
evoluitie van de verwerving van de Belgische nationaliteit	223
evoluitie van de nationaliteitswijzigingen volgens geslacht	219
verblijven	212
3.2. Gewest en gemeente waar de Belg geworden vreemdelingen	212
3.1. De vorige nationaliteit van de nieuwe Belgen	212
die de Belgische nationaliteit verwerven	209
3. Evoluitie van de kenmerken en het demografisch gedrag van personen	208
origine	206
2.4. Naar een andere definitie van bevolkingsgroepen van vreemde	204
leeftijdspiramides van vreemdelingen en Belgen	204
2.3. De impact van het Wetboek van de nationaliteit op de	204
van vreemdelingen	204
2.2. De impact van het Wetboek van de nationaliteit op de gebouwen	204
populatie van vreemde nationaliteit	204
2.1. Impact van het Wetboek van de nationaliteit op het meten van de	204
Verrijking van de Belgische nationaliteit: statistische effecten?	199
Belgische nationaliteit	199
1.2. Evoluitie volgens de wijze van toekenning of verrijking van de	199

Inhoudstafel

5. De houding ten opzichte van meervoudige nationaliteit	268
6. Een conclusie	271
Slotbeschouwing	273
<i>Patrick Wautelet</i>	
Glossarium	281

DEE
natio